

FABELO, ROMANO, NOVELO). 4 Tuto de la sinsekvaj statoj de estaĵo, kiu ŝanĝiĝas (Kp EVOLUO, PROCESO 2). **Pra** ~o, **antaŭ** ~o. Parto de la arkeologio, kiu studas la pratempon, pri kiu ni havas neniujn skribitajn dokumentojn. ~a. 1 Rilata ~o: ~a verko. 2 Registrita de la ~istoj, efektiva: ~a fakto. 3 Pri kiu oni posedas skribitajn dokumentojn: ~aj tempoj. 4 Registrinda de la ~o, tre grava, decida: ~a momento.

* **Hlstriko**. Dentskrapema mamulo, kies haŭto estas kovrita de longaj pinglegoj (*hystrix*).

hlstriono Z. 1 Burleskulo amuzanta la publikon per vulgaraj k krudaj komikaĵoj. 2 Aktoraĉo.

* **Ho**. 1 Interj. esprimanta la surprizon, indignon, doloron: ~! *kia ridinda vesto!* ~ *ve!* *li mortis*. 2 Interj. signifanta alvokon: ~ *vi*, *granda fonto de l' amo k veru Z!*

Hobojo. Muzika ligna blovinstrumento kun duobla langeto k klavoj.

* **Hodiaŭ**. Adverbo signifanta « en la nuna tago »: ~ *vespere*; ~ *estas festo*; ~ *por mono, morgaŭ senpage Z*; ~ *forlo, morgaŭ morto Z*; en la ~a tago.

* **Hoko**. 1 Kurbigita, ĝenerale pinta ferpeco, uzata por altiri al si ion aŭ por pendigi ion sur ĝi: *pendigu vian maneton sur la ~o*; *kurbiĝu ~o laŭ postuloj de l' loko Z*. Kp AGRAFO, KROĈILO. 2 Kurbigita ferpeco, fiksita ĉe la pordokadro, en kiu eniĝas k turniĝas kroĉilo fiksita ĉe la pordokladego: *la pordo deleŭiĝis de la ~o k pendis malrekle Z*. 3 Fiŝ~o: *ankoraŭ la ezoko ne estas sur la ~o Z*; *kapti fiŝon sur ~on Z*. ~a. Kurba kiel ~o: ~a nazo. ~1 (tr). Kroĉi per ~o: ~i fiŝon. ~fadeno, ~ŝnuro. Fadenoprovizita per ~o(j) por fiŝkapti. ~stango. Bastonokun ~o ĉela ekstremaĵo. **Flŝ** ~1 (tr). Fiŝĉasi per ~fadeno.

hokeo (Sp). Pilka ludo, ĉe kiu la pilko estas puŝata k batata per specialaj kurbo-bastonoj t. n. ~iloj: *la regularo de ~oludo similas liun de la piedpilka ludo*. ~ilo. Speco de kurbigita bastono uzata ĉe la ~a ludo.

hola Z. Interj. por haltigi iun parolantan aŭ pasantan, aŭ por alvoki.

holdo Z. ŝ. Interna plej malsupra parto de ŝipo; ŝipkelo.

* **Homo**. Dumana mamulo, karakterizata per vertikala teniĝo, racia inteligenteco k parolkapablo (*homo sapiens*). Kp VIRO. ~a. De ~o: *la ~a parolo*; ~aj *kadaŭroj*. Kp HUMANA. ~aro. La ~a gento. ~aranismo. Doktrino postulanta, ke ĉiu rigardu k amu ĉiulandajn homojn kiel siajn fratojn. ~ama. Zorganta pri la feliĉo de l' ~oj. ~ido. Ido de la speco ~o (Kp INFANO). ~lno Z. lno de la speco ~o (Kp VIRINO). ~evitulo. ~o, kiu malŝatas k evitas aliajn ~ojn. ~mangulo. Kanibalo. ~plena, mult~a. Enhavanta multajn ~ojn; loĝata de multaj ~oj: ~plena strato; mult~a lando. Ĉiu~a. Universala. Kavern~o. Praa ~o, kiu loĝis en kavernoj. Komun~a. Interesanta ĉiujn ~ojn. Sen~a. Neloĝata de ~oj. Sen~igl. Senigi je loĝantoj: *pesto k milito sen~igis la tutan landon*. Super~o. ~o havanta eksterordinare superajn kvalitojn.

Homeopatio. Kuraca sistemo, konsistanta en aplikado al malsanuloj de malgrandegaj dozoj da medikamentoj, produktantaj ĉe sana individuo la simptomojn de malsaneco analoga al tiu, kiun oni volas kuraci. ~a. 1 Rilata al ~o: ~a melodo. 2 Malgrandega: ~a dozo.

homogena Z. 1 (Sc) Kies ĉiuj partoj havas saman naturon, konsiston: ~a *jandaĵo*. 2 Δ (pri polinomo). Kies ĉiuj termoj estas samgradaj. Vd HETEROGENA.

homologa. 1 Δ Kies flankoj ĉe similaj figuroj respondas al si k kuŝas kontraŭ egalaj anguloj. 2 ∞ Kies strukturo havas la saman ĥemian formulon k la samajn ĥemiajn ecojn: ~a serio; ~aj elementoj. 3 ♥ Samforma, samstruktura, sed servanta al diversaj celoj fiziologiaj ĉe malsamaj bestoj aŭ vegetaĵoj: *la piedoj de kvarpiedulo k la najloj de fiŝo estas ~aj organoj*. ~eco. Kvalito, propreco de tio, kio estas ~a.

Homonimo. Vorto, kiu havas la saman formon kiel alia, sed malsaman sencon: ekz. *ero* (elemento de objekto) k *ero* (jarkalkulo). Rim.: Por eviti konfuzon inter iuj ~oj, Z en la Bb metis apostrofon post la radiko de la pli malofta ~o: *triliko ĝis cent kor'oj k vino ĝis cent bal'oj Z* (kor'o k bal'o estas nomoj de hebreaj mezuriloj).